

ՓՐԿՉԻ ՀՐԱՇՏԱՆ ԵՎ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏՈՆԻ
 ԱՌԹԻՎ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ
 ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ, ՆՈՐԻՆ ՍՈՒՐԲ
 ՕԾՈՒԹՅՈՒՆ Տ. Տ. ՎԱԶԳԵՆ Ա ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԵՎ
 ՔՈՒՅՑՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՀՈԳԵՎՈՐ ՊԵՏԵՐԻ ՄԻՋԵՎ
 ՓՈԽԱՆԱԿՎԱԾ ՈՂԶՈՒՅՑՆԻ ՀԵՌԱԳՐԵՐՆ ՈՒ
 ԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հռոմեական կաթոլիկ եկեղեցու քահանայապետ, Նորին Սրբություն
Պ.Վ.ՂՈՍ Զ Պ.Պ.ԴԻՆ (Հռոմ),

Կոստանդնուպոլիսի հունաց Տիեզերական պատրիարք, Նորին Սրբություն
Ա.Թ.Ե.Ն.Ա.Գ.Ո.Ր.Ա.Ս.Ի.Ն (Ստամբուլ),

Մուկվայի և համայն Ռուսաստանի պատրիարք, Նորին Սրբություն
Ա.Լ.Ե.Ք.Ս.Ի.Ի.Ն (Մուկվա),

Ալեքսանդրիայի և համայն Աֆրիկայի պատրիարք, Նորին Սրբություն
Կ.Ո.Ն.Ս.Ա.Ն.Տ.Ի.Ն.Ի.Ն (Ալեքսանդրիա),

Ղպտի ուղղափառ եկեղեցու պատրիարք, Նորին Սրբություն
Ա.Բ.Ո.Ի.Ն.Ա.Կ.Յ.Ո.Ի.Ր.Ե.Ղ.Զ.-Ի.Ն (Ալեքսանդրիա),

Երուսաղեմի հունաց պատրիարք, Նորին Սրբություն
Բ.Ե.Ն.Ե.Դ.Ի.Կ.Տ.Ո.Ս.Ի.Ն (Երուսաղեմ),

Անտիոքի և համայն Արևելքի պատրիարք, Նորին Սրբություն
Թ.Ե.Ո.Դ.Ո.Ս.Ի.Ո.Ս.Զ.-Ի.Ն (Դամասկոս),

Անտիոքի և համայն Արևելքի պատրիարք, Նորին Սրբություն
Մ.Ա.Ք.Ս.Ի.Մ.Ո.Ս.Ե.-Ի.Ն (Դամասկոս),

Սիրիական օրթոդոքս եկեղեցու և համայն Արևելքի պատրիարք, Նորին
 Սրբություն **Ի.Գ.Ն.Ա.Տ.Ի.Ո.Ս.Հ.Ա.Կ.Ո.Բ.Գ.-Ի.Ն** (Դամասկոս),

Համայն Եթովպիայի պատրիարք, Նորին Սրբություն
Բ Ա Ս Ի Լ Ի Ո Ս Ի Ն (Աղիս-Աքելա),

Հնդկաստանի և Արևելքի մալաբար եկեղեցու կաթողիկոս, Նորին Սրբություն
Բ Ա Ս Ի Լ Ի Ո Ս Ո Ւ Կ Ե Ն Ա - Ի Ն (Կերպար).

Համայն Վրաց պատրիարք-կաթողիկոս, Նորին Սրբություն
Ե Փ Ր Ե Մ Բ - Ի Ն (Թբիլիսի),

Ռումին օրթոդոքս եկեղեցու պատրիարք, Նորին Սրբություն
Ժ Ո Ւ Ս Տ Ի Ն Ի Ա Ն Ի Ն (Բուխարեստ),

Բուզդար օրթոդոքս եկեղեցու պատրիարք, Նորին Սրբություն
Կ Ի Ր Ի Լ Ի Ն (Սոֆիա),

Լիբանանի մանորիտ պատրիարք, Նորին Սրբություն
Ի Գ Ն Ա Տ Ի Ո Ս Զ Ի Ա Դ Ի Ն (Բեյրութ),

Քենտրոնական արքեպիսկոպոս, համայն Անգլիայի եպիսկոպոսապետ և
միտրոպոլիտ, Նորին Սրբություն դոկտ. Մ Ա Յ Ֆ Լ Ռ Ե Մ Զ Ի Ի Ի Ն
(Լոնդոն),

Աթենքի և համայն Հելլադայի միտրոպոլիտ, Նորին Սրբություն
Հ Ե Ր Ո Ւ Ն Ի Մ Ո Ս Ի Ն (Աթենք),

Սերբիայի և համայն Հարավսլավիայի պատրիարք, Նորին Սրբություն
Հ Ե Ր Մ Ա Ն Ի Ն (Բելգրադ),

Համայն Ալբանիայի և Տիրանի և Տուրեստի միտրոպոլիտ, Նորին Սրբություն
Դ Ա Մ Ի Ա Ն Ո Ս Ի Ն (Տիրանա),

Վարչավայի և համայն Լեհաստանի միտրոպոլիտ, Նորին Սրբություն
Ս Տ Ե Ֆ Ա Ն Ի Ն (Վարչավա),

Պրագայի և համայն Չեխովալովակիայի միտրոպոլիտ, Նորին Սրբություն
Դ Ո Ր Ո Ֆ Ե Յ Ի Ն (Պրագա),

Հայ կաթողիկե եկեղեցու պատրիարք, Նորին Ամենապատվություն
Ի Գ Ն Ա Տ Ի Ո Ս Պ Ե Տ Ր Ո Ս Պ Ա Թ Ա Ն Ի Ն (Բեյրութ),

Կիպրոսի արքեպիսկոպոս, Նորին Սրբություն
Մ Ա Կ Ա Ր Ի Ո Ս Ի Ն (Կիպրոսիա)

Նորին Ամենապատվություն կարդինալ
Ա Ղ Ա Զ Ա Ն Յ Ա Ն Ի Ն (Վատիկան),

Եկեղեցիների համաշխարհային խրոհրդի ընդհանուր քարտուղար
դոկտ. Է. Կ. Բ Լ Ե Յ Կ Ի Ն (Ժնև),

Արևմտյան Նյու-Յորքի եպիսկոպոսական եկեղեցու առաջնորդ
Լ Ո Ր Ի Ս Տ Ո Ն Լ Ե Վ Ի Ն Գ Ս Տ Ո Ն Ս Ք Ե Յ Ֆ ե կ ի ս կ ո պ ո ս ի ն
(Նյու-Յորք),

Լատվիական ՍՍՀ ավետարամական-լութերական եկեղեցու արքեպիսկոպոս,
Նորին Սրբազնություն Գ Ո Ւ Ս Տ Ա Վ Տ Ո Ւ Ր Ս Ի Ն (Ռիգա),

Էւստոնական ՍՍՀ ավետարանական-լույսերական եկեղեցը արքեպիսկոպոս,
Նորին Սրբազնություն Յ Ա Ն Կ Ի Յ Վ Ի Տ Ի Ն (Տալլին),

Միջին Արևելքի ավետարանական եկեղեցիների միության նախագահ,
Վերապատվելի Հ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Ե Ս Ա Հ Ա Ր Ո Ւ Յ Ա Ն Ի Ն
(Բելգույթ),

Ֆրանչիսկյան միաբանության կուսառող

Հ. Լ Ի Ն Ո Ւ Ս Կ Ո Պ Պ Ի Ե Լ Լ Ի Ի Ն (Երուսաղեմ),

ԱՄՆ-ում Քրիստոսի եկեղեցիների ազգային խորհրդի նախագահ,
Գերապատիկ հայր Ռ Ո Ւ Բ Ե Ն Մ Յ Ո Ւ Լ Լ Ե Ր Ի Ն (Նյու-Յորք),

Մոնակոյի եպիսկոպոս, Գերաշնորհ Շ Ա Ռ Լ Ռ Յ Ո Ւ Պ Ի Ն (Մոնակո),

Մխիթարյան ուստի աբբահայր, Գերհարգելի հայր

Մ Ե Ս Ր Ո Պ Վարդապետ Հ Ա Պ Ո Զ Յ Ա Ն Ի Ն (Վիեննա),

Վերապատվելի Հ Ա Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Հ Ե Լ Վ Ա Ծ Յ Ա Ն Ի Ն (Մարտել):

«Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց».

Մեր Տեր և Փրկիչ Հիսուս Քրիստոսի հրաշափառ Հարության ավետիսով
Մեր շնորհավորանքներն ու եղբայրական ողջովաները կհղենք Ձերդ Սրբության՝
մաղթելով Ձեզ երկար և քաջառողջ կյանք՝ շարունակելու Ձեր քրիստոնեական
լուսավոր առաքելությունը երկրի վրա, ի գլուխ ձեր մեծ և սուրբ եկեղեցվո:

Այսօր Մեր աղոթքները կմիացնենք Ձեր Սրբության աղոթքներուն, որ-
պեսզի Քրիստոսի հարության շնորհները լուսավորնեն աշխարհը համայն և
ճանապարհը ժողովուրդներու կյանքին, ի խնդիր արդարության և խաղա-
ղության հաստատման երկրի վրա:

Հարուցյալ Փրկչի շնորհներով թող լուն պատերազմները և թող եղբայ-
րությունը հավիտյան հաստատվի մարդոց և ժողովուրդներու միջև:

Եղբայրական հարգալից սիրով ի Քրիստոս՝

Վ Ա Զ Գ Ե Ն Ա
ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐք ԵՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Ս. Էջմիածին

*
* *

Սիրելի եղբայր ի Քրիստոս,

Բարին Աստված մի անգամ ևս ատիթ է շնորհում մեզ տոնելու մեր Փրկիչ
և Տեր Հիսուս Քրիստոսի Հարության փառավոր տոնը և այբախտով հիշատա-
կելու փրկության և սրբագործության իր աստվածային ծրագրի կենտրոնա-
կան եղելությունը:

Գոհության և ուրախության զգացումները լցնում են մեր սրտերը, և Մենք,
Մեր եղբայրական սիրուց մղված, ցանկանում ենք բաժանել այդ զգացումնե-
րը Ձերդ Սրբության հետ և Ձեզ հայտնել աղոթքի զրությանը ապավինած

Մեր այն հույսը,թե «ապօք է զոր արար Տէր». կիխնի Զեզ համար, ձեր եկեղեցու նվիրապեսության, հոգևոր դասի և հավատացյալ ժողովրդի համար հոգեկան միախառության և ներքին ուրախության մի օր:

Քրիստոսի հարության խորհրդի մեջ հայտնված Աստուծո զորության մասին խորհեղով՝ մենք վերստին մտաքերում ենք, որ այդ Քրիստոսն է, մեր բոլորի քարոզած Քրիստոսը, որը սուրբ Հոգու միջոցով «հավատքի, հոյսի և սիրո միության մեջ կանչեց որ հավաքեց նոր դաշինքի ժողովրդին, որ ինքը՝ եկեղեցին է», և որ նրա գործը պետք է առաջ ներանա մենչև իր ավարտը՝ նրա վերադարձի ժամանակ: Երկու հազար տարի շարունակ այդ Հոգին խոսեց եկեղեցիներին. նա այդ շարունակում է անել և այսօր: Մեր Տիրոց և հարուցալ Փրկչի նկատմամբ ունեցած մեր հավատարմությունը մեզնից պահանջամ է, որ հաստատակամորեն շարունակենք պահպանել և խորացնել այն ամենը, ինչ որ սուրբ Հոգին անցյալում ասել է եկեղեցում՝ առաջնորդելու և ոգեշնչելու համար նրան. սակայն այդ նույն հավատարմությունը մեզնից պահանջում է նաև, որ մենք տևապես ուշադիր լինենք լսելու նրա ձայնը այսօր, ինչպես պարտավոր ենք ուշադիր լինել և վաղը:

Սուրբ Հոգու նկատմամբ այդ հնազանդությունը թույլ կտա մեզ, որ մենք, որ հավատքի և հոգևոր կյանքի ներքին այնքան աերտ կապերով արդեն միացած ենք իրար, առավել և խորացնենք արդեն իսկ մեր ունեցած այդ միության ճշանակությունն ու պահանջները՝ առավելագույն շափով արժենորելով այն:

Մենք արդեն արտահայտում ենք այդ միությունը մեր փրկության խորհուրդների միասնական կատարումով, տա՛ Աստված, որ շուտով մենք կարողանանք նաև միևնույն օրը տոնել մեր Տիրոց Հարության փառավոր տոնը:

Ի սրտե հայտնում ենք հարուցալ Տիրոջը, որ իր զատկական շնորհներն առատորեն սփոխ Զերդ Սրբության ու նրա եկեղեցու վրա, և վերստին հայտնում ենք Զեզ մեր ամբողջ եղբայրական սերը ի Քրիստոս, որը սկիզբն է և կատարածը, աղբյուրն է և վահճանը մեր բոլոր ջանքերի:

ՊԱՊ ՊԱՎՂՈՍ Զ

Վատիկան

*
* *

Այսօր ամեն ոք լեցված է լոյսով. երկինք և երկիր և բոլոր նրանքում են, որ Քրիստոս՝ մեր ճշմարիտ Տէրը, մահվան հաղթեց նր մահվամբ և դժոխքը գերեց, արկի նման բարձրացավ՝ աստվածացնելով մարդկային բնությունը և բոլոր նրանց, որոնք հավատում են և հոյս ունեն նր վրա մահվանից կյանք և կյանքից՝ երկինք առաջնորդելու:

Կենարար և փառավորյալ Հարությամբ մեր Տիրոց, մենք նրանքում ենք սրտանց, տոնախմբում ենք հատկապես մեր ժողովրդի հետ և եղբայրական այս նամակը հղում ենք Զերդ սիրելի Սրբությանը այս սուրբ և մեծ տոնի առիթով՝ հետևելով սուրբ և հին ավանդություններին, փոխանցելով Զեզ մեր սուրբ համբույրը, և աղոթում ենք, որ մեծն Աստված և Փրկիչ Հիսուս Քրիստոսը, որ հարյավ ի մեռելոց, պահի Զեր առողջությունը և պարգևի Զեզ երկար կյանք՝ հուրախություն հոգևոր հոտիդ, որ Զեր իմաստությանն է հանձնելու, և փառքի համար նրա սուրբ և բարձր անվան:

Քրիստոս հարյավ, սիրեցյալ եղբայր:

Զերդ Սրբությանը ողջագործվում ենք հարուցյալ Քրիստոսով և մնում ենք
եղբայրական սիրով և մասնավոր հարգանքով:

ԱԹԵՆԱԴՈՐԱՍ

Տիեզերական պատրիարք Բունաց

Սուամբուլ

* * *

Հարության տոնի ուրախությունը ամենամեծ ուրախությունն է, քանզի
այն ոգեշնչում է մեզ առաջին իսկ պահին, եթե հրեշտակները սկսում են եր-
գել Հարության սաղմոսը երկնքում:

Գերազույն այդ ուրախությամբ լեցուն ամենայն սիրով ողջունում եմ Զերդ
Սրբությունը և աղոթում առ հարուցյալ Քրիստոս, որ նա լուսավորի Զեր
կյանքի ուժին և օգնական լինի Զեզ Աստծո սուրբ եկեղեցու ճառայության
գործում:

Հայցելով Զեր աղոթքները, մնամ եղբայրական սիրով ի Քրիստոս՝

ՄԱՐԴՈՒ

Պատրիարք Մոսկվայի և համայն Ռուսաստանի

Սուլիկա

* * *

Զերդ Սրբություն, շատ սիրելի Եղբայր մեր,

Այս, Էմմառնի աշակերտների նման Մենք ևս գոչում ենք. «Քրիստոս
յարեա ի մեռելոց». և արդար յարեա:

Մեր հոգին լի այս մեծ օրվա լուսու և Տոների Տոնը հանդիսացող սուրբ
Հարության ցնծությամբ սոգորութած՝ Զերդ Սրբությանը հնում ենք Մեր սրտա-
գին շնորհակալությունները Զեր զատկական պատվական ուղերձի առթիվ,
Մեր ջերմագին բարեմաղթություններով և այն ցանկությամբ, որ հարուցալ
Փրկիչը Զեզ, ինչպես նաև Հայաստանյաց քոյլ եկեղեցու եպիսկոպոսական
դասին և բարեպաշտ ժողովրդին բաշխի իր լուսաշող Հարության առաւա-
րուի շնորհները:

Խնդրելով Զեզ Զեր աղոթքներում հիշել իմ խոնարհ անձը՝ անկեղծ ող-
ջագործումով մնամ Զեր եղբայրը ի Քրիստոս:

ԹԵՌՈՂՈՍԻՈՍ Զ

Պատրիարք Անտիոքի և համայն Արևելքի

Դամասկոս

* * *

Շատ սիրելի և մեծարգո Եղբայր,

Սուրբ Զատկի փառավոր տոնի առթիվ ուրախ ենք Զերդ Սրբության հետ
փոխանակելու ամենամեծ և բարի մաղթանքներ, ուրախ ենք մասնավանդ հաս-
տատելու մեր միասնական հավատքն ու միասնական սերը մեր Փրկիչ և Տեր
Հիսուս Քրիստոսի հանդեա, որի հրաշավառ Հարությունն ենք տոնում մեռել-
ներից: Զատկական պրազման արարողությունների ջերմեռանդ կատարումով
մեր հրճվանքն ենք արտահայտում Զերդ Սրբությանը՝ կրկնելով. «Քրիստոս
յարեա ի մեռելոց»:

Սեր սրտագին աղոթքները միացնելով Ձեր աղոթքներին՝ հայցում ենք Փրկչից, որ նր խաղաղությունը, նր արդարությունն ու սերը հաստատի բոլոր մարդկանց, բոլոր եկեղեցիների և բոլոր ժողովորդների միջև:

Նղբայրական սիրով ի Քրիստո՝

ՄԱՐՍԻՆՈՍ Ե

Պատրիարք ԱՅՆԻՈՒԹ և համայն Արևելքի

Դամասկոս

* * *

Շնորհակալ ենք Ձերդ Սրբության անկեղծ շնորհավորանքների և բարի ցանկությունների համար մեր Տիրոջ և Փրկչի փառավոր Հարության սունի առքիվ: Երբ շնորհավորում ենք այս սունի առքիվ Ձերդ Սրբությանը, միանում ենք Ձեր աղոթքներին քրիստոնության փառքին և խաղաղության հաստատման համար աշխարհի վրա:

Թող հարուցյալն Աստված պարգևի Ձերդ Սրբության առողջություն, և ձեր սիրելի եկեղեցուն և ժողովորդին ամենայն հաջողություն:

ԻԳՆԱՏԻՈՆ ՀԱԿՈԲ Գ

Սիրիայի օրթոդոքս եկեղեցու
և համայն Արևելքի պատրիարք

Դամասկոս

* * *

Սեր Տիրոջ Հիսուս Քրիստոսի Հարության լուսապայծառ և սուրբ օրվա առքիվ, սրբազն և եղբայրական պարտք ենք համարում Ձերդ Սրբությանը հայտնելու անձամբ Մեր և Մեր գլխավորած Աղեքսանդրիայի և Եկեղեցու սունական շնորհավորանքները, աղոթելով աշխարհի Փրկչին, որպեսզի հովանավորի և պահպանի Ձերդ Սրբությանը քաջառողջության մեջ և արժանացնի երկար տարիներ կենարար Հարության սունը տոնելու և Ձեզ վստահված եկեղեցին զորացնի՝ աստվածահան և անբասիր Ձեր հովվավետությամբ:

Այս առքիվ կրկին Տիրոջով ողջագործում ենք Ձեզ՝ ավետելով. «Քրիստոս յարեա»:

Մնամք եղբայրական սիրով Ձերդ Սրբության սիրեցյալ եղբայր ի Քրիստոս՝

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ

Պատրիարք Աղեքսանդրիայի

Աղեքսանդրիա

* * *

Ձերմորեն գրկում եմ Ձերդ Սրբությունը և Ձեզ հետ միասին բացականչում.

«Քրիստոս յարեա ի մեռելոց»:

Մեծ է Քրիստոսի Հարության երշամկությունը մարդկանց համար, քանզի այն բերում է իր հետ հաճություն և խաղաղություն բոլոր մարդկանց:

Տուր աշխարհին խաղաղություն, քանզի ավելի լավ է մի կտոր չոր հաց, բայց խաղաղությամբ, քան բարիքներով լեցում տուն, բայց խոռվություններով լի:

Սիրով ի Քրիստոս՝

ԵՓՌԵԾ' Բ

Կաթողիկոս-պատրիարք համայն Վրաստանի

Թրիլիսի

*
* *

Մեր Տիրոջ սուրբ Հարությունը տոնախմբելու համար ձեր եկեղեցու հոգեվոր դասի և հավատացյալ ժողովրդի հետ, եղբայրական ջերմ մտածումներով և զգացումներով Զերդ Սրբության ենք ողջում մեր քրիստոնեական բարի մաղթանքները: Աղոթում ենք առ Փրկիչն մեր Հիսոս Քրիստոս, որպեսզի նա շնորհի նր ողորմությունն ու անսահման սերը բոլոր քրիստոնյաներին և համայն աշխարհին՝ խաղաղ ու եղբայրական սիրո և միության մեջ ապրելու համար:

Ողջագուրում ենք Զերդ Եղբայրական սիրով՝

ԺՈՒՍՏԻՆԻԱՆ

Պատրիարք Ռումինիայի

Բոխարեստ

*
* *

Հարգանք և սիրով ի Քրիստոս շնորհավորում ենք Զերդ Սրբությունը, սուրբ Հարության տոնի առիթով:

Աղոթող ենք առ Աստված, որպեսզի Հարուցյալը շնորհե Զերդ Սրբությանը քաջառողջություն և կորով, ինչպես և բեղմնավոր գործումնեության բազում տարիներ՝ ի փառ քրիստոնեական եկեղեցիների միասնության: Թող Տիրոջ շնորհիվ բարի կամք հաստատվի բոլոր մարդկանց միջև և խաղաղություն տիրի համայն աշխարհում:

Զերդ Սրբության նվիրյալ եղբայր ի Քրիստոս՝

ԿԻՐԻԼ

Պատրիարք Բողդարիայի

Սոֆիա

*
* *

«Զիսուս խնդրեք զնազովեցի զիսչեցեալն, յարեաւ» (Մարկ. 16. 6):

Սյս ուրախալի բառերը եղան առաջին խոսքերը համեստ կանանց ուղլված, երբ նրանք եկան «առաջին օրը շաբաթվան» օճելու Հիսուսի մարմինը, որին տեսել էին խաչված: Նույն ուրախալի բառերով, սիրեցյալ Եղբայր, ողջունում ենք Զերդ, Հարության տոնի առթիվ:

Հիսուս նազովեցի շարունակում է խաչվել մեղավոր մարդկանց խավար գործերով: Դեռևս ամեն տեղ, բոլոր հավատացյալների օրերում, հույսի կրակը տակավին բոցավառում է և նրա աշակերտները փնտրում են նրան: «Մեք ակն ունեաք թէ նա իցէ որ փրկելոցն էր» աշխարհը (Ղուկ. 24. 21):

Նրանց հավատարմության մեջ, նրանց փնտրութը վարձատրվեց և նրանք լսեցին ավետիքը հրեշտակի. «Ճարեա»: Նրանք լսեցին նաև Տիրոց ողջունը իր առաջին աշակերտներին. «Ողջոյն ընդ ձեզ, որպէս առաքեաց զիս հայր իմ, և ես առաքեմ զձեզ» (Հովհ. 20. 21):

Տևական առաքելությունն է այն աշխարհի վրա նրանց համար, որոնք հավատում են Քրիստոսի հարության և նրա զորությանը՝ վամելու համար խավարի գործերը: Նաև ճշմարտությունը այս հավատքի պատճառ է, որ մենք ողջունում ենք Ձեզ, սիրեցյալ Եղբայր, և աղոթում, որ ամենական Աստված առաստորեն օրինի Ձերդ Սրբությանը և բոլոր հավատացյալները ձեր եկեղեցու և դարձնի մեզ բոլորս իր խաղաղության և սիրո համար գործիքներ:

Եղբայրական սիրով, Հարության ուրախության առթիվ, մնամ շատ անկեղծ եղբայր ի Քրիստոս Հիսոս Տերն մեր՝

ՄԱՅՐԻ, ՌԵՄԶԻ

**Արքեպիսկոպոս Քենտրոնի, Եպիսկոպոսապետ և
միտրոպոլիտ համայն Անգլիայի**

Լուսուն

* * *

Ձերդ Սրբություն,

Մեր Տիրոց հրաշափառ Հարության տոնի առթիվ, երբ մենք երգում ենք՝ ասելով, թե «տոնում ենք մահվան մահը, Համեսեսի անկումը, մի այլ՝ հավիտենական կյանքի սկիզբը և, խայտալով, գովերգում ենք Նրան, որը պատճառն է, միակ օրինայի մեր հայրերի Աստվածը՝ Հիսոս Քրիստոս», Մենք զգում ենք, թե ինչպես առավել սերտորեն միանում ենք Ձեզ մեռ, ինչպես և բոլոր նրանց, ովքեր դափնանում են մեր Փրկչի անունը և ընդունում մահվան վրա Նրա տարած փառավոր հաղթահակը: Ահա թե ինչո՞ւ առավել մեծ սիրով և մի առանձին պատվով է, որ կցանկանայինք հոգել Ձեզ և Ձեր միջոցով՝ նաև Ձեր ամրող հոգնոր դասին ու բարեպաշտ ժողովրդին այս մեծ և հրաշալի տոնի բերկրալից ողջունը՝ Քրիստոս յարեւ ի մեռելոց: Եվ, արդարն, հարություն առնելով մեռելներից, մինչ երկնքում, երկրի վրա և երկրի տակ եղողները զմայլահար նայում էին Նրան, նա մեզ տվեց նոր կյանքը:

Մայրեկով, շատ սիրելի Եղբայր Մեր, որ հետզիւտե ավելի մասնակից դառնանք մեր Տիրոց Հարությանը, սիրով ողջագուրում եմ Ձեզ ի Քրիստոս:

ՀԵՌՈՆԻՄՈՒ

Արքեպիսկոպոս Արքենքի և համայն Հունաստանի

Արքենք

* * *

Քրիստոս հարյավ ի մեռելոց:

Մեր Տեր Հիսոս Քրիստոսը իր մահվամբ մահը ժխտեց և հրաշափառ Հարությամբ համակեց երշանկությամբ սրտերը բոլոր մարդկանց:

Այս ուրախությամբ համակված աղոթում ենք, որ Տերը պարգևի Ձեզ, ձեր եկեղեցուն, հոգնոր դասին և համայն հավատացյալ ժողովրդին երշանիլ տարիներ:

Եղբայրաբար ողջունում ենք Ձեզ և մնում Ձերդ Սրբության սիրեցյալ եղբայր ի Քրիստոս՝

ՀԵՐՄԱՆ
Պատրիարք համայն Սերբիայի

Բեղրամ

* * *

Զատկական սոների ուրախությամբ համակված սրտագինս ողջունում են Ձերդ Սրբությանը Քրիստոսի լուսաշող Հարության առիթով, անձամբ իսկ կողմից և մեր եկեղեցու ու համայն հավատացյալ ժողովորի կողմից:

Թող հարուցյալ Քրիստոսը երջանկություն և խաղաղություն պարգևի համայն աշխարհին: Թող Քրիստոսի խաղաղության պատգամը լուսավորի տիեզերքի բոլոր ծայրերը:

Սրտագինս աղոթում եմ, որ Տերը զորացնի Ձեր ուժերը՝ ծառայելու հետագայում էլ Քրիստոսի եկեղեցուն՝ հուրախություն և ի միավարություն հավատացյալների:

ՍՏԵՖԱՆ

Միտրոպոլիտ Վարչավայի և համայն Լեհաստանի

Վարչավայ

*
* *

Քրիստոս հարյավ ի մեռելոց:

Ամրող սրտով ջերմապես շնորհավորում և ողջունում ենք Ձերդ Սրբությանը Քրիստոսի Հարության պայծառ սոնի առթիվ:

Թող հարության և խաղաղության երկնային ավետիսով ամենակալ Աստվածը օրինի քրիստոնեաների համատեղ շանքերը՝ միավորվելու Քրիստոս Հովվապետի հովանու ներքո՝ սոնելու համար հրաշափառ Հարության սոնը՝ սուրբ Զատիկը:

Աղոթելով Ձերդ Սրբության և ձեր եկեղեցու բարօրության և պայծառության համար, մնամ միշտ սիրով՝

ԴՈՐՈՅԵՑ

Միտրոպոլիտ Պրագայի և համայն Զեխտպվակիայի

Պրագա

*
* *

Վեհափառ Տեր,

Հիսուսի հրաշափառ Հարության առթիվ կիսներեմ, որ ընդունիք եղբայրական ջերմ մաղթանքներս:

Աղոթող եմ, որ մահվան վրա մեր աստվածային Փրկչին հաղթանակը, որով խաղաղությունը վերահաստատվեցավ երկնքի և երկրի միջն, մղե մարդկությունը փնտրելու միշտ ճշմարիտ խաղաղությունը քրիստոնեական հագատքի սկզբունքներուն ապրումին մնչ:

Թող ամենաբարին Աստված պարգևն Զեզի ովք և կարողություն՝ շարունակելու համար ափումը այդ սկզբունքներուն, մեր սիրելի հայրենիքին մեջ, որպեսզի ան հարատևորեն զարգանա և առաջդիմե:

Սովորեն կօգտվիմ խորին շնորհակալությունն հայտնելու Զեր «Կոնդակ-ներու, քարոզներու, ճառերու և նամակներու» Բ հասորեն ինձի ընծայած օրինակին, ինչպես նաև Կոմիտաս վարդապետին հարյուրամյակին առթիվ հրատարակած կոնդակին համար:

Հանեցեք, Վեհափառ Տեր, շնորհիլ եղբայրական սիրո ջերմ և հարգալիր ողջուններս:

ԽԳԽԱՏԻՈՍ ՊԵՏՐՈՍ Ժ.Ջ ՊԱԹԱՆՅԱՆ
Պատրիարք կաթողիկէն հայոց

Բերութ

* * *

Զերդ Սրբություն,

Շնորհակալությունն զատկական Զեր սիրավիր ուղերձի համար: Այս առթիվ Զերդ Սրբությանը ներկայացնում եմ քաջառողջության և հաջողության իմ բարեմաղթությունները և աղոթում, որ հարուցյալ Փրկչի լուսն ու խաղաղությունը տարածվեն համայն աշխարհի և բոլոր եկեղեցիների վրա:

ԿԱՐԴԻՆԱԼ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

Վատիկան

* * *

Երբ տոնախամբում ենք փառավոր տոնը Հարության մեր Տիրոջ և Փրկչի Հիսուսի Քրիստոսի, ողջունում ենք Զերդ Սրբության՝ եպիսկոպոսական եկեղեցու անունով:

Սուրբն Հովհաննես Դամասկացին մեզ ճշմարտապես հիշեցնում է, որ աշխարհի գորությունները անկարող եղան խափանել Տիրոջ գորությանը, երբ նա գերեզմանից դուրս եկավ, շնորհելով իր խաղաղությունը բոլորին: Քրիստոսի բերած խաղաղությունը այժմ առաջնորդում է բոլոր քրիստոնյաներին դեպի տեսանելի եղբայրություն, որ իր կամքն է իր ընտրյալ ժողովրդի համար:

Կամնդրենք Զեզ, պատվական Եղբայր, միանալ մեր աղոթքներին՝ Զատկվա տոնի առթիվ, որպեսզի Տիրոջմով զորանան մեր ձեռքերը, որոնք սրբազն գործեր են կատարում նրա փառքին համար:

Ամենայն բարի մաղթանք, աղոթք՝ Զեր քաջառողջության և հաջողության, ինչպես նաև՝ ձեր մեծ եկեղեցու և ժողովրդի համար:

Զեր եղբայրն ի Քրիստոս՝

ԼՈՐԻՍՏՈՆ ԼԵՎԻՆԳՍՏՈՆ ՍՔԵՑՖ
Արևմտյան Նյու-Յորքի եպիսկոպոս

Նյու-Յորք

* * *

Չերդ Սրբություն,

Համելի պարտականություն ունիմ Չերդ Սրբությանը նղելու Նորին Սրբություն Պավլոս Զ պատի ներփակ նամակը:

Օգտվելով այս որախ առիթից, խնդրում եմ Չերդ Սրբությանը, որ Զատկի սուրբ տոների առթիվ բարեհաճի ընդունել իմ լավագույն բարեմաղթությունները և հարգալից սիրո իմ ամենաշերմ զգացումները ի Քրիստոս:

Ժ. Գ. Մ. ՎԻԼԱԾԲՐԱՆԴՈՒ
Քարտուղար Քրիստոնեական Եկեղեցիների
միության դիվանի

Վատիկան

* * *

Չերդ Սրբություն,

«Քրիստոս յարեա ի մեռելոց».

Թող կենդանի Քրիստոսը շարունակի պայծառացնել և զորացնել մեր եկեղեցիները:

Չերմագին ողջուվներով՝

ԲԼԵՅԿ
Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի
ընդհանուր քարտուղար

Ժմն

* * *

Վեհափառ Տեր,

«Ուրախ լեր, սուրբ եկեղեցի» կողչեն վերստին մեր սրտերը ցնծագին, Փրկչին հարության պայծառ հույսով առկցուն, որ ահա կթրթուա մումերուն հետ հալկական ճրագալուցին:

«Այսօր յարեա ի մեռելոց փեսայն անմահ և երկնաւոր. քեզ աւետիք խնդրութեան, հարսն ի յերկրէ՝ եկեղեցի». այս է նաև մեր երգն հաղթական, լամբրոնյան հոգեջուն շարականին լույսով օծուն, որ անուշ խունկին հետ կրարձանա մեր տաճարներեն, ներդաշնակ ու միահոգի:

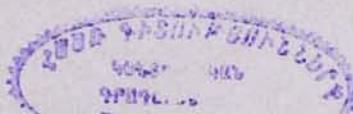
Սուրբ եկեղեցվո մշտնչենավոր հաղթանակին գրավականն է արդարն հարությունը Փրկչին, որ զերդ ծաղիկ անթառամ, ամեն գարնաճ՝ կու գա բողբոշիլ մեր հոգիներուն մեջ, որպես խորհրդանիշ հավերժության, գերբնական ներշնչումներով ոգեղինացներու երկրավոր պանդիստությունը բոլոր քրիստոնեաներուն:

Այս հավատքով և զգացումներով արծարծուն, ջերմորեն կհայցենք հարուցյալ Փրկչին Հիսուսի Քրիստոսի աստվածային շնորհքներու հորդանու զեղումը Չեր անձին և Չեր աստվածահաճո ձեռնարկներուն վրա, ինչպես հասուր մարդկության և հատկապես հայ եկեղեցվո ու հայ ազգի բոլոր զավակներուն վրա, ի հայրենին և ի ափյուս աշխարհի:

Ամենախորին մեծարանքով՝

Հ. ՀՄԱՅԱԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԿԵՏԻԿՅԱՆ
Ընդհ. աբբանար ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ միաբանության

Վեհափառ

* * *

Սուրբ Զատիկ է այսօր: Քրիստոս՝ մեր Փրկիչն ու Աստվածը, խաչաղ և թաղլալ, հաղթեց մահվան և երրորդ օրը հարություն առավ՝ դրախտի դրսերը բացելով մեր առջեւ:

Օրինայլ լինի Տերը, որ իր աստվածայրն շնորհներով արժանացրեց մեզ իր Հարության սուրբ տոնին:

Սրտի խորը ուրախությամբ, Հարության այս ավետաքեր տոնի առթիվ, ողջունում ենք Զերդ Սրբությանը և հրճկանքով, հաղթական բացականչությամբ ավետում. «Քրիստոս յարեա»:

Այս ուրախ առիթով մաղթում ենք Զերդ Սրբությանը երկար տարիների բաշապողություն և հոգեկան ուրախություն ու խաղաղություն՝ հովվելու Զեր խնամքին հանձնված Քրիստոսի ժողովորդին՝ իր փառքի համար:

Մնամ Զերդ Սրբության սիրեցյալ եղբայր ի Քրիստոս՝

ՄԱԿԱՐԻՈՍ

Արքեպիսկոպոս Կիպրոսի

Նիկողիա

* * *

Համեցեք ընդումել իմ անկեղծ զատկական շնորհավորանքները և բարեմալլությունները Զերդ Սրբությանը: Թող Տերը հոգեկան ուրախություն պարգևուի Զեզ և հնադարյան հայ եկեղեցուն:

Քրիստոս հարյավ ի մեռելոց:

Թող օրինայլ լինի Հարությունը Քրիստոսի, և սուրբ Հոգին զորավիգ լինի ամենքիս:

ՄԱՏՈՒԼԻՍ

Լատվիական ՍՊՀ ավետարանական-լութերական
եկեղեցու արքեպիսկոպոս

Ռիգա

